

***Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder***

SSW landsformand Christian Dirschauer Ved mødet i Engelsbycentret Lørdag den 8. juni 2024 kl. 15:00

Sydslesvig kommer aldrig i mål!

Kære venner,

tak for invitationen til at komme og holde en årsmødetale her i Engelsby. Dejligt at være her i mit eget distrikt og naboskab. Det er jo det der udgør de sydslesvigske årsmøder: at man møder venner, naboer, bekendte og familie og dyrker vores danske fællesskab.

Mottoet for de sydslesvigske årsmøder 2024 er "Sydslesvig kommer i mål". Dette motto er inspireret af, at de europæiske mindretals fodboldeuropamesterskab EUROPEADA holdes her i vores region i starten af juli sammen med de "store" fodbold europamesterskaber i Tyskland. Det er et flot signal for vores grænseland, at EUROPEADA gennemføres fra Haderslev over Aabenraa, Sønderborg, Flensborg, Slesvig til Husum, Nibøl og Tønder.

Det viser atter engang hvor forbilledligt vores region er i Europa med et godt forhold mellem flertal og mindretal i en tid hvor kriser og endda krige er blevet dagligdag igen. Desværre. Derfor er der så godt, at 39 hold – både mænd og kvinder – fra mindretal i hele Europa dyster om hvem der er bedst. Selvfølgelig vil alle gerne vinde, men endnu vigtigere er det, at forskellige nationaliteter og folk mødes fredeligt og viser deres kulturelle mangfoldighed og sprog. Så hvad EUROPEADA angår kommer vi helt sikkert i mål.

Efter 1864 og helt op til 1950erne var det danske mindretals store mål at blive genforenet med vores moderland Danmark. Efter at det var klart, at det ikke kunne ske, var målet at leve en så dansk hverdag som muligt med dansk sprog og kultur. I de seneste årtier har det danske mindretal haft som mål, også at opnå en økonomisk og kulturel ligestilling.

Indrømmet: her er vi kommet rigtig langt. Forholdet mellem mindretal og flertal er bedre end nogensinde før. Også kulturelt og især politisk står mindretallet meget stærk her i 2024. Så har vi ikke opnået alt hvad vi ville? Er Sydslesvig Ikke kommet i mål, sådan som vores årsmødemotto signaliserer?

Jeg mener, at vi skal være meget forsigtig med at udråbe denne målopfyldelse. Vi har opnået meget, men kommer vi virkelig i mål? Er det ikke en sovepude i forhold til de enorme forandringer vi er vidne til i Europa, men også i hele verden. Jeg mener i den grad, at vi skal passe på, at vi ikke

bliver for bekvemt og for selvfed. Og vi bør heller ikke glemme, at den gode situation sådan som vi har det nu er resultatet af en lang, lang politisk og kulturel kamp som det danske mindretal har ført. Ligestillingen og anerkendelsen er ikke kommet af sig selv; der har været mennesker, som har kæmpet for vores sag. Det må vi aldrig glemme for ellers går det i den grad galt.

Og vi bør heller ikke glemme, at der den dag idag er udfordringer nok. Vi har ikke opnået økonomisk ligestilling overalt. Tænk bare på kommunernes manglende vilje til at give tilskud til vores skolars SFO eller til Dansk Sundhedstjenestes skoleindgangsundersøgelser eller til vores danske bibliotek osv. Eller tænk på, at mindretallene ofte bliver glemt som f. eks under pandemien, da vores skoler først blev inddraget i vaccine-kampagnerne efter at SSW kom på banen.

Ser vi os omkring må vi også konstatere, at verden forandrer sig dramatisk. Mindretallene der jo altid har været der, bliver påvirket f.eks. gennem klimaudfordringer, hvilket bl. a. påvirker umiddelbart øerne og det frisiske mindretal. Et eksempel er også stormfloden, der ramte sydslesvigere i Arnæs meget hårdt.

Også den tiltagene højredrejning i hele Europa, men sandelig også i Tyskland er et stort problem for mindretallene. Den opblussende højreextremisme med Potsdam-mødet, hvor AfD-tilhængere drøftede hvordan man kan udvise "ikke assimilerede tyske statsborgere", hvad mindretallene jo er, er meget bekymrende og kan også ramme os. Den rammer i øvrigt allerede sårbare grupper som Sinti og Roma og LGBT-personer. Her har vi i den grad et ansvar at solidarisere os med disse grupper og i fællesskab bekæmpe denne ekstremisme.

I den forbindelse er jeg som SSW-landsformand meget stolt over, at vores tidligere SSWU-landsformand Maylis Rossberg er spidskandidat for European Free Alliance (EFA) til europavalget, som holdes i morgen. EFA er en sammenslutning af ca. 40 europæiske mindretals- og regionalpartier. Maylis har som spidskandidat i de sidste måneder i den grad sat mindretallenes dagsorden i valgkampen. Og her er det så tydeligt, at mange europæiske mindretal bliver undertrykt og dårlig behandlet. Så i den europæiske mindretalspolitik er vi slet, slet ikke kommet i mål, hvilket også er relevant for os i Sydslesvig, da vi er en del af den europæiske mindretalsbevægelse.

Så min konklusion er helt klart: Sydslesvig vil aldrig komme i mål - og det er godt - fordi det ville betyde stilstand. Og som tidligere SSW-landdagsmedlem Karl Otto Meyer altid sagde: stilstand betyder tilbagegang.

For også fremover at kunne eksistere som mindretal skal dansk og frisisk kultur og sprog være nutidig og levende - og det er det kun, hvis det støt går med tiden og dens udfordringer og chancer og vi ikke stiller os tilfreds med hvad vi har opnået. Thi kamp skal der til.

Tak for opmærksomheden.